

„SUCCULENTA”
 MAANDBLAD VAN DE NEDERL. VEREENIGING VAN VETPLANTENVERZAMELAARS
 OPGERICHT 16 JUNI 1919 — GOEDGEKEURD BIJ KONINKL. BESLUIT VAN 15 SEPT. 1927.

Stukken voor de Redactie te zenden vóór den 15en der maand aan: G. D. DUURSMA, Achter de Hoven 114 bis, LEEUWARDEN.	Redactie: G. D. DUURSMA. Prof. A. M. SPRENGER. <hr/> Girorekening No. 133550 - ROTTERDAM.	Alle correspondentie te richten aan het Secretariaat Adres: Mej. M. C. KARSTEN, TERBORG.
---	--	---

Hoofdbestuur: CHR. DE RINGH, *Voorzitter*, Hilversum, van Ostadelaan 23; Mej. M. C. KARSTEN, *Secretaresse*, Terborg; J. M. VAN DEN HOUTEN, *Penningmeester*, Rotterdam, Mathenesserlaan 364; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis; Prof. A. M. SPRENGER, Wageningen, Hoogstraat 4.

(MESEMBRIANTHEMUM) BIJLIA CANA (HAW.) N. E. Br.
 MESEMBR. TUGWELLIAE L. BOLUS.

Door wijlen C. A. MAASS, Hamburg.

In afl. 1 van jaargang 1925 van dit tijdschrift, pag. 4 - 6, wordt aan de hand van een fraaie afbeelding een zeer bijzondere plant voorgesteld, welke wegens haar vorm algemeen de aandacht trok.

De auteur besluit zijn artikel met de volgende woorden:

„Dit is nu inderdaad eens een geheel „nieuwe” en aparte verschijning in de Succulenten-wereld en ik hoop, dat het mij mag gelukken de plant zelve, waarnaar ik in verschillende richtingen nasporingen doe, hier te lande te introduceeren.

Wat een onuitputtelijke verscheidenheid van hoogst eigenaardige gewassen treffen wij toch aan in de Flora van Zuid-Afrika en wanneer zal toch eens het oogenblik aanbreken, dat wij in Succulenta de artikelen van een ooggetuige zullen mogen opnemen?”

Sindsdien zijn er drie volle jaren verlopen zonder dat deze opzienbarende Mesembrianthemum op het Europeesche continent in een of andere succulentverzameling opgedoken is. Des te verwonderlijker is dan ook het feit, dat de systematici zich gedurende die jaren zeer ernstig met de indeeling van dit plantje in de toentertijd nieuw bewerkte systemen beziggehouden hebben en wel volgens voortdurend wisselende opvattingen.

De soort verschijnt voor het eerst onder den naam **Mesembrianthemum Tugwelliae L. Bolus** in de „Annals of the Bolus Herbarium”, vol. I, pag. 129, en in „Journal Bot. Soc. S.Afr.”, 1927. t. 3. fig. 6.

In 1926 maakt G. Schwantes, Hamburg, zich van deze vorm meester en rangschikt deze in zijn zich in wording bevindend nieuw systeem onder het genus **Juttadinteria Schw., subgenus Dracophilus**, te samen met Mesembrianthemum Delaetianum (Dinter) en Mesembr. Montis Drakonis (Dinter) (Zeitschrift für Sukkulantenkunde 1926, pag. 184). Maar bij een latere afsplitsing van het subgen. Dracophilus van het gen. Juttadinteria laat hij deze plant, (Mesembr.) **Juttadinteria Tugwelliae Schw.** ¹⁾, uit de gemeenschap der beide genoemde soorten wegvallen („Möllers Deutsche Gärtnerzeitung” 1927, n°. 15, p. 187).

Vervolgens wordt in 1928 door Mrs. L. Bolus vastgesteld, dat Mesembr. Tugwelliae L. Bolus niet tot het gen. Juttadinteria of Dracophilus behoort, maar tot het genus „**Hereroa**” Schwantes en noemt de soort dan ook Hereroa Tugwelliae L. Bolus (in „S.Afr. Gard.” 1928, p. 253 met afb.). Doch hiermede komt het plantje nog niet op de juiste plaats!

In de „Gartenwelt” van 1928, j.g. XXXII, n°. 37 van 14 Sept., pag. 514, verrijst deze zoo ongewone vorm als een geheel nieuw genus bestaande uit deze eene soort: **Bolusanthemum Tugwelliae (L. Bolus) Schwantes**, zijnde een uiterst zeldzame en fraai bloeiende succulent, waarbij de bladeren aan hun randen hoogst eigenaardige kuilvormige uithollingen toonen en in tegenstelling daarmede ook uitpuilingen van het bladoppervlak ²⁾. Deze nieuwe verandering in de benaming is hierop gebaseerd, dat de plant zich in habitus van Hereroa onderscheidt door de groote celproppen en door de volkomen ongeveugelde en borstellooze zaaddoos.

¹⁾ In de oorspronkelijke Deutsche tekst staat Dracophilus Tugwelliae Schw. We hebben dit door Juttadinteria vervangen, aangezien het ons juist voorkwam de plant met den genusnaam aan te duiden. Bij de latere afsplitsing der Dracophilus-groep als een zelfstandig genus viel zoo we gezien hebben bovengenoemde soort uit. M. K.

²⁾ Ten behoeve van diegenen onder de lezers, die jaargang 1925 van „Succ.” niet bezitten hebben we bij dit artikel een photo van dit eigenaardige gewas doen afdrukken, die we indertijd van Dr. I. B. Pole Evans, Pretoria, mochten ontvangen. De afbeelding geeft de plant ver beneden de natuurlijke grootte weer en komt hierdoor de zeer eigenaardige hoedanigheid van het bladoppervlak niet tot haar recht

Naburige bladeren sluiten door middel van de kuilen en verdikkingen, die met elkander corresponderen, min of meer ineen. Het is zeer wel mogelijk, dat de bladeren hierdoor elkander tegen te snelle uitdroging beschutten. De bladkleur is licht blauwachtig grijsgroen. De bloemen zijn vrij groot en heldergeel van kleur.

Als een Aprilgrap was kort te voren een publicatie verschenen van de hand van N. E. Brown (den ouden, algemeen erkenden leider onder de systematici) in Journal of Botany van Sept. 1928, pag. 207 - 208, waarin deze veel bestreden plant plotseling voor identiek verklaard wordt met een zeer oude (ruim 100-jarige !) bekende uit de Mesembr.wereld en wel **Mesembrianthemum canum Haw.** (Obs. 1.58; Misc. 25; Synops. 219; Rev. 86), d. i. wel te verstaan niet de Mesembr. canum, die Salm Dyck, Berger of Marloth als zoodanig aanmerken!

N. E. Brown plaatst de soort wegens het afwijkend karakter der zaaddoos in een nieuw door hem opgericht genus: **Bijlia N.E.Br.**

Bijlia cana N. E. Br.

Beneden nat. grootte.

Photo Dr. I. B. Pole Evans.

met aanvankelijk slechts één enkele soort: **Bijlia cana N. E. Br.**

Brown kreeg deze plant inmiddels weer in levende exemplaren uit Zuid-Afrika toegezonden van Mrs. D. van der Bijl, die de planten op rotsachtigen bodem in de buurt van Prince Albert (in de Prince Albert Division) verzameld heeft.

Mrs. van der Bijl heeft meermalen aan N. E. Brown zeer waardevolle vondsten doen toekomen, weshalve het geslacht naar haar genoemd werd.

Bij de beschrijving van de 5-hokkige zaaddoos dezer soort maakt Brown eveneens melding van de opvallend groote celproppen en vestigt ook de aandacht op het ontbreken van borstelvormige spitsen aan de hygroscopische lijsten en het gemis van randvleugels. 1) De hokkleppen zijn van elkander gescheiden en steeds een weinig vaneengebogen, niet wijd openspreidend zooals dit op Mrs. Bolus' afbeelding in „Journ. Bot. Soc. S.Afr.” 1927, t. 3, fig. 6 voorgesteld is.

Het genus *Bijlia* staat overigens het dichtst bij het gen. *Cerochitamys* N. E. Br., is dus ook nauw verwant aan *Punctillaria*; ze onderscheidt zich van *Cerochitamys* door haar gladde, witte opperhuid, wat smallere, weeke en borstellooze hygrosc. lijsten en door de aanwezigheid van groote celproppen, welke zich voor de hokopeningen in de doosvruchten bevinden.

Vert.: M. K.

1) Aan de in dit artikel voorkomende mededeelingen met betrekking op de structuur der doosvrucht (die bij alle *Mesembrieae* van een zeer gecompliceerde bouw is!) willen we duidelijkheidshalve nog het e.e.a. toevoegen.

Zoo we gezien hebben springen de zaadkapsels door middel van kleppen open.

Elke klep is aan de binnenzijde voorzien van een paar parallel verloopende lijsten, die sterk hygroscopisch zijnde bij bevochtiging opzwellen, waardoor de kleppen vaneen gebogen worden en het zaad vrij komt. Bij *Hereroa* en andere genera eindigen die hygroscopische lijsten in een paar korte borstelvormige puntjes (Duitsch : „Grannen”, Engelsch: „awn-like points”. Te vergelijken met de „baard” van een korenaar). De kleppen zelve zijn bij een groot aantal soorten aan weerskanten van een vleugelvormige verbreding voorzien (de zoogenaamde randvleugels, zijnde meestal van een vliezige substantie).

De de hokopeningen opvullende proppen, waardoor verscheidene *Mesembr.* gekarakteriseerd zijn, zijn bij *Bijlia cana* ongewoon groot, vallen bij de opensprongen zaaddoos dadelijk in het oog (elk hok met een dikke, witte knop, dus 5 in het geheel). M. K.

DE ONGENOODE GASTEN IN ONZE KAS.

(Vervolg en slot van pag. 82.)

Mieren voeden zich zoowel met dierlijk als met plantaardig voedsel; zij eten vele rupsen en andere insecten en verder alle mogelijke zoete stoffen en zoete vruchten. Ze kunnen de aarde in de kas wel eens ondermijnen en ze sleepen ook het zaad wel eens weg, maar ze beschadigen onze vetplanten niet. Goed werk verrichten ze door het bestuiven van bloeiende planten, als ze

van den honing komen snoepen; kwaad doen ze, als ze ons bladluizen bezorgen. Ze voeren ze aan, geven ze een goed plaatsje, zorgen voor hen als een boer voor zijn vee, omdat ze bijzonder belust zijn op het zoete vocht, dat de bladluizen uit hun achterlijf afscheiden. Ze trachten zelfs die afscheiding in de hand te werken door met haar sprietten over het achterlijf der bladluis te strijken. Door hun enorm groot, niet uit te roeien aantal, zijn mieren niet weg te krijgen, wanneer ze ergens hun tenten hebben opgeslagen. Kokend water, zwavel, chloor, ammoniak, creoline, niets schrikt hen af: ieder voorjaar komen ze terug. Al doen ze niet veel kwaad, onze kas is nu eenmaal geen dierentuin, daarom is het ook bij mieren raadzaam de eerste, die zich vertoonen te vernietigen. Door de voorloopers telkens dood te maken, en den weg dien ze hebben genomen met een nat doekje of met zeepwater schoon te poetsen, voorkomt men, dat een heel volk zich in de kas zal nestelen. Iedere mier laat nl. bij het loopen een minimaal spoor mierenzuur achter. De mier, die na de eerste ongenode bezoeker komt, volgt dat spoor. Het is gebleken, proeven met sterke en zwakke oplossingen van mierenzuur hebben het bewezen, dat mieren steeds het sterkste spoor volgen. Hieruit verklaart men het feit, dat mieren altijd, al is het na vele omzwervingen hun woning weer terug kunnen vinden.

Van de duizendpootachtigen voedt de duizendpoot (*Lithobius forficatus*), dat vlugge lichtbruine diertje, waarvan we de pooten duidelijk kunnen waarnemen, zich met dierlijke spijs, de glanzend donkere, rolronde millioenpoot (*Jules terrestris* of *sabulosus*) met doode organische stoffen, maar ook met levend plantaardig voedsel, met plantenwortels of met in den grond liggende zaden, bollen of knollen.

Men kan een millioenpoot niet met een duizendpoot verwisselen; behalve het verschil in kleur en het veel grooter aantal pooten die zoo klein zijn, dat men goed moet kijken om ze te zien, kan het eerste dier zich, als men het aanraakt of wanneer het in rust is, tot een spiraal ineenrollen, die hard en glad aanvoelt. De vele pootjes, 90 - 100 paar is het dier er rijk, ziet men dan heelemaal niet. Een duizendpoot zoekt bij aanraking snel een goed heenkomen.

Millioenpooten laten zich ook wel in een uitgehouden aardappel vangen.

Tot de rechtvleugeligen behooren de oorwormen (*Forficula auricularia*)

Ze voeden zich met honing, met het zoete sap van vruchten en andere zoete stoffen, die het plantenrijk oplevert, met teere blaadjes en bloemdeelen en ook wel met insecten. Overdag verschuilen ze zich in retsen en kieren van muren en schuttingen, in kelken van bloemen of in leege bloempotten. 's Nachts gaan ze op buit uit. Het wijfje bewaakt de eieren en jongen en verdedigt ze, Het achterlijf van het wijfje, zoowel als van het mannetje en ook van de larven eindigt in een tang, bestaande uit twee kromme haakjes, die als wapen dienst kan doen.

Eveneens tot de rechtvleugeligen behooren de sprinkhanen. Grootstadsbewoners zullen zich om dit dier niet behoeven te bekommeren. Ten plattelande durven ze wel eens een cactuskas binnen te komen. Ze zijn moeilijk te vinden; ze verraden hun aanwezigheid door b.v. groote driehoekige happen uit opuntia-bladeren te vreten. Lang zullen ze hun bezoek niet rekken, ze voelen zich alleen gelukkig in de vrije natuur.

Torren en kevers, ieden van de orde der schildvleugeligen, allen in het bezit van bijtende monddeelen, kunnen we in twee partijen splitsen en wel zij, die voorzien van krachtige kaken, op dierlijke prooi azen en zij, die met een scherpen snuitachtigen mond planten aanboren. Loopkevers, waaronder de groote loopkever (*carabus coriaceus*), de gouden loopkever (*carabus aurafus*) en de poppenroover (*calosoma sycophanta*) kenbaar aan twee sterke kaken en lange pooten, (vliegen doen ze over het algemeen heel weinig, verscheiden soorten hebben geene of hoogst kleine vleugels), leven bijkans alle van dierlijk voedsel. Ze verschalken vooral rupsen, maden en wormen. Ook de larven voeden zich hiermede. De groote loopkever wordt weleens de vriend van den landman genoemd. Neemt men zulk een kever in de hand en bekijkt men de mondwerktuigen goed dan ziet men, dat de bovenkaken veel lijken op de scharen van een kreeft. Bij sommige kevers o. a. bij het vliegend hert steken deze nijptangachtige bovenkaken als hoornen ver voor den kop uit. Wat lager ziet men kleinere kaken, die zich zijdelings kunnen bewegen, en van draadvormige sprietten zijn voorzien. Achter deze onderkaken ligt de onderlip, welke eveneens een tweetal gelede voelers draagt. Het geheel is een bewijs voor het roofdierachtige karakter van de loopkevers.

Ook voor aas of mestkevers behoeven we niet te vreezen. Zoals de naam reeds verraadt, leven ze van doode dieren, mest of rottende zelfstandigheden, waarin ze ook hun eieren leggen.

Het lievenheersbeestje (*coccinella septempunctata*) in het Duitsch Mariënkäfer doch ook Blattlauskäfer genoemd, is de natuurlijke vijand van de bladluis. ook de larven doen zich aan bladluizen en ander klein gespuis tegoed.

Bekende vegetariërs onder de kevers zijn de snuittorren (men herkent hen aan de scherpe snuitachtige monddeelen, waarmede ze planten aanboren) en de kniptor. Deze laatste kan, op den rug liggend, plotseling opspringen, waarbij zij zich tevens omkeert en weer op de pooten terecht komt. De larven zijn de beruchte ritnaalden, die door het afknagen van plantenwortels zeer schadelijk zijn. De kever leeft op bloemen.

Tot de gevreesde soorten behooren ook die, welker larven engerlingen genoemd worden. Deze kunnen zich niet op den grond, wel in den grond voortbewegen, Men treft ze ook aan in houtmolt of in mest. Hun menu bestaat dan ook uit hout, molt of uit mest, doch ook uit plantenwortels. De kevers van deze soorten eten meest allen bladeren, enkelen mest. Het zijn o. a. de meikever (*melolontha vulgaris*) en de gouden tor (*cefonia aurata*).

Alles te zamen is het het veiligst, geen huisvesting te verleenen aan de familie der schildvleugeligen; behalve dan aan het lievenheersbeestje en aan loopkevers.

Spring- en franjestaarten treffen we ook wel eens aan, het zijn kleine, vleugellooze van bijtende kaken voorziene insecten, die geen gedaanteverwisseling doorloopen. Zij dragen aan het achterlijf sprietachtige aanhangselen, die gebruikt worden voor een springende voortbeweging. Zij leven van organische stoffen, die bezig zijn te vergaan.

Ten slotte zijn we nu gekomen aan den schrik van iederen cactusliefhebber, de roode spin (*tetranychus telarius*), aan wier gevreesd bezoek geen enkele verzamelaar vroeg of laat ontkomt. De macht van het kleine is hier bijzonder groot. ¹⁾ Dit spinachtige, eerst grijze, later roode dier, zò klein, dat men het nauwelijks met het bloote oog waarnemen kan, vermeerdert zich ongelooflijk snel en hardnekkig. Het verwoest het bladgroen van onze gedoornde vrienden volkomen. Roestkleurige droge vlekken, die zich snel uitbreiden, stilstand in groei en een echt ziek uiterlijk van de plant heeft dit ondie op zijn geweten. Daarbij komt,

¹⁾ In droge zomers, komt roode spin in massa's voor op tuinbouwproducten zoals erwten en boonen en ook op boomen o. a. op de linde.

dat zijn levenskracht en voortplantingsvermogen schier onverwoestbaar schijnen.

Een paar cactussen, bezocht door roode spin en daarom door mij tot doode kalveren gepromoveerd, waarmee het goed sollen is, heb ik in quarantaine geplaatst en met alles en nog wat overgoten en bespoten. Van zeep en tabakswater tot een dagelijksch bad van spiritusfortior, waarin al of niet extractum quassiae of extractum colocynthidis was opgelost toe; niets was bij machte de roode spin blijvend te verdrijven. Bekeken met een sterke binoculaire loupe kon na enkele maanden toch telkens weer roode spin ontdekt worden, al was het dan in zeer gering aantal. Purpusol kende ik toen nog niet.

Mijn arme proefkonijntjes zijn tenslotte naar den vuilnisbak verhuisd, omdat ik de hoop op moest geven hen volkomen roode-spinvrij te krijgen en zij voor mijn verzameling geen sieraad meer waren.

Waarlijk de macht van onze verschillende kleine gasten is groot. Willen wij die macht fnuiken en en de baas blijven in onze eigen kas, dan zal onze waakzaamheid nooit mogen ver-slappen. We zullen steeds onze planten zorgvuldig moeten bekijken om te verhinderen, dat het kwaad groote afmetingen aanneemt. Planten in den vollen grond van het tablet geplaatst, kunnen moeilijker tegen ongewenschte bezoekers beschermd worden dan planten in potten. Een dagelijksch bezoek aan de cactuskas en een jaarlijksch verpotten of tenminste in de hand nemen van alle planten is een goede gewoonte en bovendien een goede gelegenheid om ongenooide gasten de deur te wijzen.

J. J. E. v. D. T.

IMPORTPLANTEN.

(Vervolg en slot van bladz. 90).

Om nu tot onze planten terug te keeren: zoodra de planten in 't hart weer zuiver groen zijn geworden, worden ze langzamerhand weer aan 't zonlicht gewend, doch zeer voorzichtig, anders ontstaan brandvlekken. Met besproeien gaan we voorloopig door tot er duidelijk teeken van groei in 't hart is te zien. Eerst dan, maar ook niet eerder, geve men wat water, voorloopig echter nog mondjesmaat. Zoodra nu de planten flink aan den groei zijn, ga

ik de samenstelling van het aardmengsel iets veranderen, n.l. wat klei toevoegen. Deze klei wordt eerst tot poeder gewreven en dan om de plant heen op de aarde gestrooid. Is de pot geheel en al met aarde gevuld, dan even een klein laagje verwijderen en door kleipoeder vervangen. Door 't gieten dringt dit telkens dieper door 't mengsel heen. Het fijnwrijven van de klei is een lastig werkje - maar noodzakelijk. Stukjes klei zijn niet geschikt, daar kunnen de wortels nooit doorheen dringen. Ik doe dit altijd door eerst klei flink te laten opdrogen tot het steenharde brokken zijn geworden - dan met een hamer fijnkloppen en ten slotte met een zwaar rond voorwerp (b.v. een flesch gevuld met water) over een harden onderlaag zoolang te rollen tot er geen stukjes meer in te vinden zijn. Het is wel een vervelend karwei, maar de planten worden er beslist beter door.

In dit mengsel laten we nu de importplanten het eerste jaar staan. Is de winter voorbij, zoo ongeveer begin Maart, dan gaan we ze verpotten.

De meeste planten blijken nu zeer sterk beworteld te zijn, van sommige is de geheele potinhoud één kluwen wortels geworden. Nu is de tijd gekomen om een grootere bloempot te nemen. Ook de aarde deugt niet meer. Nooit gooien we deze echter weg, tenzij dit om bijzondere reden noodig is (b.v. bij het optreden van wortelluis). De hoeveelheid kalk en houtskool die we gegeven hebben is meestal voor een paar jaar genoeg, ook het zand en de turfmoalm zijn nog aanwezig. Rest dus wat nieuwe bladaarde en een kleine hoeveelheid klei toe te voegen. Dit bewaren en weer gebruiken van de oude aarde heeft mogelijk nog een ander voordeel. Volgens sommigen leven er n.l. om de wortels speciale bacteriën die de grondstoffen uit de aarde als 't ware oplossen. Door de oude aarde weer te gebruiken zouden we deze dus in de bloempot houden. Of dit juist is weet ik niet, doch ik acht het niet onmogelijk, gezien het feit dat dit bij vlinderbloemigen en orchideeën wel degelijk voorkomt.

Op bovenomschreven manier heb ik zelf enkele honderden importen flink aan den groei gekregen. Echter is het opmerkelijk dat er heel enkele zijn, die trots alles, niet willen wortelen, zelfs geen spoor. Zoo is het mij b.v. niet gelukt Mamillaria difcilis en Echinocactus Durangensis aan den gang te krijgen. Ik ben eens bij een paar kennissen gaan kijken die deze soorten ook hadden

- en ook daar 't zelfde negatieve resultaat. Blijkbaar zijn dit dus heel lastige soorten. En vermoedelijk zullen er nog wel enkele zijn, alhoewel niet zooveel als men ons wel eens heeft willen wijsmaken. Zoo staat b.v. in de meeste boeken over Echinocereus Knippelianus „groeit 't beste geënt”. Grooter onwaarheid bestaat niet. 't Is juist de plant die 't eerste en 't beste wortelt.

Over 't algemeen geven echter importplanten die niet in het eerste jaar wortelen een slechten kans. Ze hebben wel is waar een taai leven en kunnen desnoods een paar jaar wortelloos hun leven rekken, natuurlijk mits goed droog gehouden. Ja zelfs een spoor van nieuwgroei kan nog optreden, maar langzaam en zeker gaan ze te gronde. Vandaar dan ook mijn raad nooit in een bloemenwinkel te koopen.

Hebben we zoo'n weerbarstigen knaap, dan is er nog één middel te probeeren : onverbiddelijk 't mes erin en zooveel van den wortelstoel (die blijkbaar te hard is geworden) afsnijden tot het sappige vleesch weer voor den dag komt. Dan een weekje later opdrogen en dan weer in het gewone aardmengsel oppotten. Op die manier zal het een enkele keer nog wel eens lukken.

Alles bij elkaar genomen kan ik niet zeggen dat de meeste importplanten - mits goed behandeld - nu zoo erg lastig in cultuur zijn. Natuurlijk zijn ze niet geschikt voor beginners en ook diegenen die geen kas of platglas tot hun beschikking hebben, zullen er niet veel vreugde van beleven. Tenzij ze een serre op 't Zuiden hebben, waar den heelen dag de zon in schijnt. Importplanten houden zonder veel zon, gaat niet. Maar wie ook maar een klein tuintje heeft, waar hij 's zomers zijn planten onder een broeiraam in kan brengen, heeft de meeste kans van zijn importen evenveel plezier te hebben als van zijn hier gekweekte soorten.
Hoek v. Holland. K. M. KNIP.

DE CACTUSSEN EN VETPLANTEN OP DE GROOTE BLOEMENTENTONSTELLING TE ROTTERDAM.

25 April-4 Mei 1930.

Nog onder den indruk van de wijze, waarop onze Utrechtsche kring voor den dag is gekomen op de U. B. T. O. hadden we er onder ons gezegd wel even een hard hoofd in om te Rotterdam hulp van den heer Koper uit Bennebroek, die in groote lijnen

met behulp van flagstone paden en rotsblokken het grondplan aangaf en dank zij mede de uitmuntende voorbereiding van deze tentoonstelling, was het mogelijk alles vooraf in gereedheid te brengen, zoodat de laatste dagen, die altijd gepaard gaan met een koortsachtigen ijver om toch maar tijdig klaar te komen, een kalm verloop hadden. Toen de inzenders met hun planten kwamen, waren enkele uren voldoende om het smaakvolle geheel te verkrijgen, dat deze hoek van de enorme Nenytohal gedurende een tiental dagen vertoonde. In hoofdzaak waren het hier de handelaars, die uitkwamen, omdat meerdere liefhebbers, die we om medewerking verzochten, meenden het risico niet te mogen loopen. Ter geruststelling voegen we hier echter maar dadelijk bij, dat, mits goed verpakt, het zelfs mogelijk is bloeiende Phyllo's zonder eenig bezwaar te vervoeren, wat door de inzending van den heer Ballego schitterend werd gedemonstreerd. Alleen Aloë's en dergelijke loopen natuurlijk kans bij het transport kneuzingen op te doen, waardoor zij vaak voor jaren bedorven zijn. De clou van de geheele afdeeling waren de zoogenaamde „Levende steenen” van den heer Labarre uit Hilversum. De naam moge niet geheel juist zijn, voor het publiek was het noodig een pakkend opschrift te verzinnen, want hoog-succulente Mesembrianthema is nu niet direct voor een iedereen begrijpelijk.

We hadden reeds eerder gelegenheid deze prachtige verzameling te zien en wel op de cactustentoonstelling in den Haag, sindsdien was ze nog weer aanmerkelijk uitgebreid. Namen te noemen heeft geen zin, want dan zouden we een reeks van ongeveer 150 diverse soorten moeten opsommen en zonder afbeeldingen zou iemand, die in dit onderwerp niet thuis is, er al heel weinig aan hebben. Liever verwijzen we naar het artikel, dat de heer Labarre aan zijn inzending wijdde en dat hierachter in extenso is afgedrukt. Alleen willen we de aandacht vestigen op de schotel met Muiriae Hortensae, die mogelijk niet de zeldzaamste was onder de aanwezige soorten, maar die het meest de aandacht trok door haar kogelvorm, net een nestje met groene eitjes. Hierbij aansluitend had de firma Ballego uit Leiden een schitterende groep bloeiende Phyllo's opgesteld, die aller aandacht trok. Heel mooi deden hiertusschen de koraalroode bloemen van Euphorbia splendens het. Rond den vijver, die wat vreemd aandoet bij een cactusbeplanting, maar die er nu eenmaal was om de symmetrie

De inzending van Fa. Fr. de Laet te Contich op de Grootte Bloementoonstelling, Rotterdam

van het geheel niet te verbreken, had allereerst een plaats gevonden de belangrijke inzending van den heer Teucq-de Laet uit Contich, den grootmeester op dit gebied, die zelf zijn planten was komen uitpakken en opstellen. Het viel ons op, met hoe groote nauwgezetheid iedere plant werd nagekeken en schoon-geborsteld, wanneer er soms tusschen zijn haarpruik wat ongerechtigheden waren gekomen. En we voelden, hier was het niet alleen de handelaar, die exposeert, maar ook de liefhebber, die zijn pleegkinderen nauwkeurig oppast en vertroetelt. Groot was zijn inzending niet, omdat hij gelijktijdig zoowel in Antwerpen en Luik op de tentoonstelling uitkwam, maar ondanks deze handicap was het een keurcollectie, die de firma alle eer aandeed. We noteerden onder deze groep o.m. de volgende soorten: Mam. Hahniana, Mam. Gulzowiana, Mam. Herrerae, een groote kluit Mam. lenta, Pilocereus Houlettii, de bekende groote P. Straussii, de nieuwe Opuntia Pailana, zaailingen van Astrophytum myriostigma van meer dan 20 jaar oud. Grootte exemplaren van Etus Grusonii, mede een specialiteit van de firma, Etus Wislizenii en denudatus. Ook de Mesems waren in een 12 tal mooie planten voorhanden Pleiospilus bolusii, Punct. magnipunctatum, Lithops terricolor,

Fenestraria rhopalophyllum, Lithops Mundtii, Conophytum Wettsteinii, scitulum, Klavarense, pellucidum enz. De volgende inzender, de heer Janz, Rotterdam kwam uit met een groep Cephalocereus senilis van 1 ½ M. hoog, een kussen Mam. Parkinsonii met een diameter van 70 c.M., Echinocactus pilosus idem van 40 c.M. een aantal Opuntia cylindrica cristata en nog een twintigtal -andere cristatavomen, waaronder een Mesem. triginum cristata, een plant, die we nog nergens eerder hadden ontmoet. Opvallend was in deze inzending verder een breedbladige vorm van Aloë variegata met vrucht. Mooie kussens Mam. plumosa en micromeris tusschen de rotsblokken gaven het geheel toch wel een echt Mexicaansch tintje. Daarbij bloeiden meerdere import-Echinopsen en tal van zaailingen hiervan reeds op 2 en 3-jarigen leeftijd, wat wel bewijst, dat men deze planten maar niet altijd door uit stek moet kweken, doch dat bloedversching hierbij hoogst noodzakelijk is. Van Astrophytums zagen we meerdere exemplaren bijeen, zoowel de vierkante als de vijfhoekige vorm en wel planten tot 35 c.M. hoog, ware juweelen. Een Stapelia grandiflora was zoo vriendelijk juist haar zeesterachtige vijfhoeken aan den volke te toonen. Trouwens bij deze inzending noteerden

De „Cactushoek" op de Grootte Bloemententoonstelling te Rotterdam

we het grootste aantal bloeiende soorten, wat op zich zelf de groote aantrekkelijkheid van iedere cactusverzameling is.

De heer Wind uit Zwolle had een inzending van ruim 300 soorten cactussen en vetplanten gestuurd, die de bronzen eermedaille van nomenclatuur te beurt viel. Uit bijna elke groep der uitgebreide cactusfamilie waren vertegenwoordigers aanwezig en enorme heeren van *Etus Grusonii* en knoestige *Opuntia*'s wezen op een eerbiedwekkende ouderdom. Grappig was de combinatie van zoo'n dikke, meer dan honderdjarige *Etus* met een kleinkind van nauwelijks enkele centimeters bij elkaar.

Mijn eigen verzameling was slechts gedeeltelijk vertegenwoordigd en bestond voornamelijk uit vetplanten, waaronder de *Gasteria*'s alle in bloei, *Aloë Eru* had helaas een bloeienden tak moeten missen bij het transport, maar de *Echeveria setosa* vertoonde haar mooi oranje bloemen gedurende de geheele tentoonstelling. Omdat er slechts een smalle kant aan den vijver overbleef, was deze groep symmetrisch geplaatst met een paar groote *Agaven* aan de hoeken en op den voorgrond wat kleingoed als *Cotyledon undulata*, *C. marmorata*, *Kalanchöe Cooperi*, een *Duddleya* soort en diverse *Aloë*'s waaronder *Aloë Pilnaarii* en *Aloë brevifolia*. Verder een

aantal *Sempervivums* van de Canarische eilanden, met hun mooie heldergroene rozetten toch ook wel aantrekkelijke en decoratieve planten. Bijzondere aandacht vroeg een nieuwe *Echeveria secunda glauca*, die ik voor eenige jaren in Zuid-Frankrijk bij la Turbie vond als een weggegooid of verloren plant en die een werkelijke verbetering van de bekende mozaikperkenplant is. Naar links sloten hierbij aan de 50 *Echeveria metalica*'s van den heer Hoogwerf Kroon uit Voorschoten, die voor de zooveelste maal bewezen, hoe prachtig succulenten zich ook voor handelscultures leenen. De heer Verton uit Haamstede had de lastige reis er voor over gehad en bracht o.m. een *Aloë variegata* in bloei, een paar *Phyllocactus Ackermannii* en een niet geënte *Cereus flagelliformis* met een aantal bloemen, waarvan de fijne geur onmiddellijk opviel. Deze soort troffen we ook aan in een tweetal geënte exemplaren bij den volgenden inzender, den heer Moleman uit Gouda. Op de foto zijn deze planten goed zichtbaar. Ook een groote *Mesem. Zeyheri* stond volop in bloei. Rest ons ten slotte nog de verzameling van den heer Havenaar Sr. uit Berkel, die ons *Opuntia leucotricha* liet zien van vijf jaar oud, maar een meter en meer hoog, verder een kuip met een bloeiende *Phyllo* een

Melocactus enz. Kortom ieder had zijn best gedaan, het publiek iets goeds te laten zien en als zoodanig zal deze tentoonstelling, die door ruim 100.000 personen bezocht werd, stellig het hare hebben bijgedragen om de cactusliefhebberij in ons land te propageeren. Dat we op passende wijze reclame voor onze vereeniging hebben gemaakt, behoeft geen betoog en ons ledental vertoont de laatste weken dan ook wederom een zeer verblijdenden aanwas.

v.D. H

BEKRONINGSLIJST VAN DE BLOEMENTENTON-
STELLING VAN 25 APRIL - 4 MEI TE ROTTERDAM.

Eereprijzen.

Groote verguld zilveren medaille v. h. Rott. Nieuwsblad aan coll. cacteeën, inz. Fr. de Laet te Contich.

Zilveren medaille van de Voorwaarts aan groep cacteeën, inz. H. J. Wind te Zwolle.

Groote Bronzen medaille N. R. Ct. aan collectie cacteeën, inz. J. G. Ballego te Leiden.

Gouden medaille.

Aan inz. cacteeën van Fr. de Laet te Contich.

Aan collectie Hoog-succulente Mesembrianthema van E. Labarre te Hilversum.

Aan groep cactussen en vetplanten van W. Janz te Rotterdam.

Aan groep cactussen en vetplanten in 300 soorten en var. H. J. Wind te Zwolle.

Kleine gouden medaille.

Aan groep Phyllocactus in bloei J. G. Ballego en Zn. te Leiden.

Aan groep cacteeën, inz. Havenaar Sr, te Berkel.

Verguld zilveren medaille.

Aan groep cactussen en vetplanten van Moleman Jr. te Gouda.

Aan groep Succulenten van J. M. van den Houten te Rotterdam.

Zilveren medaille.

Aan groep Echeveria metalica Hoogwerf Kroon te Voorschoten.

Aan groep Sedum Sieboldii, inz. D. Baardse Dzn, te Aalsmeer.

Bronzen medaille.

Aan groep cactussen van J. Verton te Haamstede.

Aan groep cactussen (voor nomenclatuur) J. H. Wind te Zwolle.

Getuigschrift van verdienste.

Kalanchoë flammea H. Carlee te Heemstede. (De kleur is kersrood 2.)

Aan deze lijst voegen wij gaarne onze gelukwensen toe voor de gelukkige prijswinnaars.

SUCCULENTEN EN HOOG-SUCCULENTEN.

(Inzending van den Heer E. J. LABARRE te Hilversum op de groote Bloemententoonstelling te Rotterdam.)

Nadat eerst de Cactussen in de mode gekomen waren, volgden de Succulenten, en nu zijn het de „Hoog-Succulenten”, die hoogtij beginnen te vieren.

Onder Hoog-Succulenten verstaat men, in het algemeen, niet eene „eenvoudige” verdikking van vrijwel in normalen vorm gebleven bladeren, maar eene verdikking in zóó buitengewone mate, dat er van bladeren in den gewonen zin des woords geen sprake meer kan zijn: het geheele lichaam is een klomp geworden, waarbij alle bladvorming totaal verdwenen is.

Wanneer wij van de premisse uitgaan, dat oorspronkelijk op de wereld op plantengebied slechts een beperkt aantal soorten bestond, en dat alle zich ons vertoonende variaties het gevolg zijn van den invloed der omgeving, dan moeten wij erkennen, dat de z.g. „Hoog-Succulenten”, dus planten, die het succulentie-verschijnsel tot het uiterste hebben doorgevoerd, wel héél ver van den oorspronkelijken vorm zijn afgeraakt.

De „Hoog-Succulenten” behooren vrijwel allen tot het geslacht der Mesembrianthema of „Middagbloeiers” en komen vrijwel alleen in Zuid-Afrika voor: zij waren ook daar tot voor korten tijd nog onbekend, d.w.z. onopgemerkt. Dat is in de eerste plaats toe te schrijven aan het feit, dat zij buitengewoon klein zijn en in de tweede plaats dat zij zich zoodanig aan de omgeving aangepast hadden, dat zij op bedriegelijke wijze de omgeving wisten na te bootsen, zoodat zelfs de ijverigste zoeker ze niet vinden kon, wanneer zij op dat oogenblik niet toevallig in bloei waren. Door deze noodgedwongen imiteerende eigenschappen behooren deze

planten tot de zeldzame „mimicry” vormen van het plantenrijk.

Men moet niet denken, dat dat imiteeren doelbewust of moedwillig geschiedt; immers wij weten, dat de planten geen eigen wil en dus geen gewilde richting in de evolutie hebben. Een en ander is heel duidelijk het resultaat van een door de eeuwen heen volgehouden natuurlijke selectie, niet zooals bij de dieren door paring, maar zuiver door toeval, d.w.z., dat alleen die vormen zijn overgebleven, die na een fellen strijd om het bestaan het er levend afgebracht hebben. Dit kon alleen geschieden door de grootst mogelijke zuinigheid te betrachten, noodgedwongen natuurlijk, ten opzichte van de stam- en bladvorming, zelfs zóó, dat men, zooals gezegd, van bladvorming niet meer kan spreken. Er bestaat zelfs een vorm, waaraan de rudimentaire spleet, waarbij men zich nog flauw een bladpaar kan indenken, geheel ontbreekt, namelijk de *Muiriae hortenseae*. Deze plant bestaat uitsluitend uit blaasjes met vocht, in een zak bij elkander gehouden, en vertoont noch stam- noch tak- noch bladvorming.

Deze verregaande succulentie heeft tot de meest merkwaardige vormen in de plantenwereld geleid. Wij moeten dit aanpassingsvermogen dezer planten ten zeerste bewonderen.

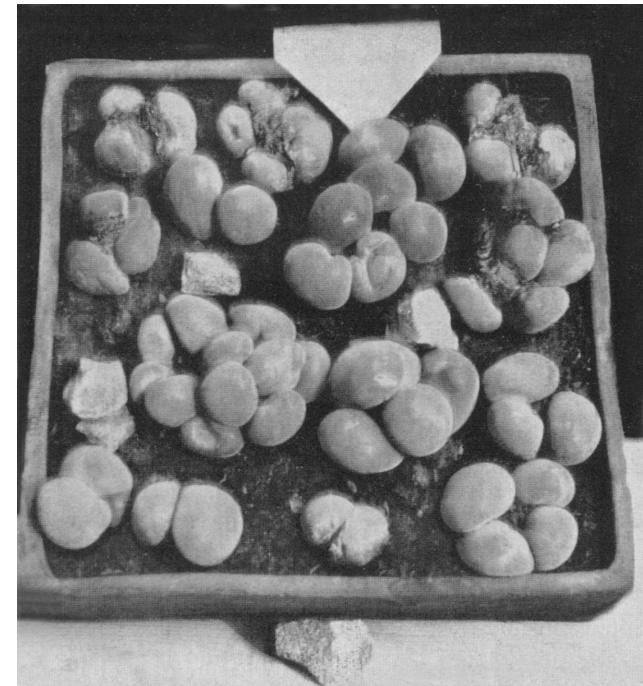
De eene plant heeft zich bijv. moeten wennen om elke vier jaar een heel klein beetje vocht te verzamelen en heeft haar interne huishouding geheel daarop ingericht; de andere heeft zich aangepast aan een overvloedige watertoevoer gedurende een zeer korte, maar zeer heete, periode van het jaar en gedurende deze, soms slechts enkele dagen durende periode, heeft de plant geleerd (altijd door haar aanpassingsvermogen) om al de functies van het plantenleven in die korte spanne tijds te verrichten: niet alleen moest zij vocht tot zich nemen, nieuwe kracht voor den nieuwen groei verzamelen, maar ook het zoover brengen, dat de voor de voortplanting onmisbare bloem voortgebracht werd: het daardoor geproduceerde zaad kon dan wel tot de volgende regenperiode wachten, want één regenseizoen is niet lang genoeg van duur om opnieuw te zaaien. Er zijn planten, waarvan het bekend is, dat het zaad 10, 20 en 30 jaren droog gelegen heeft, voordat het ter plaatse weer ontkiemde.

Een andere omstandigheid, die ertoe geleid heeft, dat de planten klein en onzichtbaar werden, is wel deze, dat de wilde dieren in het woestijnachtige landschap van alles aten en natuurlijk liefst

de planten met een groot vochtgehalte. Die planten hebben daardoor geleerd zich ook daaraan toe te passen door zich zoo onaanzienlijk mogelijk te maken, op die wijze de meeste kans scheidend zich aan de aandacht der ongewenschte dierlijke liefhebbers te onttrekken.

De strijd om het bestaan is veel te groot, dan dat die planten in groote getale zouden kunnen bestaan; er zijn vele soorten die streng gelocaliseerd zijn, terwijl andere aan het uitsterven zijn door voortdurende droogte.

Het is voor de botanische wetenschap van groot belang dat deze planten bewaard blijven. Het is echter gebleken, dat deze

Muiriae hortense

planten in den cultuurstaat zeer gemakkelijk uit zaad zijn te kweken. Bij deze inzending zijn ettelijke voorbeelden van zaailingen, waaruit men zien kan, dat het voortbrengen uit zaad heel gemakkelijk gaat.

Door de veranderde omstandigheden verliezen deze planten echter vele van haar meest karakteristieke vormen en kleuren.

De gedrongen vorm en de felle kleuren zijn alleen in den natuurstaat terug te vinden.

Als wij hier exemplaren voortkweeken, die uit Zuid-Afrika zijn gekomen, dan verdwijnt na een paar jaar de typische gedrongen vorm en er komt een veel rijker vorm voor in de plaats. Van de mimicry-vormen zijn in de eerste plaats de Lithopes te noemen: de meesten zijn kleurrijk; die kleur kan varieeren naar kleur en aard van de omgeving, wat heel sterk te zien is bij de Lithopes Lesliei; deze plant is haast een kameleon en neemt spoedig de kleur van de omgeving aan, wanneer zij in haar natuurstaat verkeert. Hét spreekt van zelf, dat de kleur ook verandert naar gelang van het seizoen, langere vochtperiode enz.

Er zijn ook onder deze planten, die de kunst verstaan zich te verbergen; zij gaan dan geheel onder den grond zitten en zijn daardoor als het ware verplicht een venster in haar dak te maken. Zij doen dit door haar vleesch zoo te vervormen, dat het doorzichtig wordt. Een typisch voorbeeld daarvan zijn de Lithopes Optica en de Ophthalmophyllum Friederichiae. Tot venstervorming zijn er ook nog andere gedwongen geweest, hoewel die royaler met bladvorming of vensteraanmaak omspringen; wij bedoelen de Fenestraria soorten en de Frithia Pulchra. Deze laatste is een onaanzienlijke plant, die half begraven op een berg in het Noorden van Transvaal groeit en slechts in het regenseizoen bloeit met een bloem, die vaak grooter is dan de plant zelf. Zij bestaat uit kleine staafjes, waarvan de toppen transparant zijn.

Tot de kleinere vormen, hoewel minder bekend als mimicry-behooren de Conophyta. Deze zijn alle, zooals de naam aangeeft, kegelvormig, aan den bovenkant bolrond of afgeplat, met een min of meer geprononceerde spleet, die aan het oorspronkelijke bladpaar herinnert.

Uit deze spleet komt eerstens de bloem, geheel onverwachts, soms zelfs vrij plotseling. Daarna blijft meestal het zaadkapsel in het lichaamje gedurende het geheele jaar totdat de nieuwe plant, die in het oude lichaam aan het groeien is, eindelijk bij de komst van het vochtige seizoen opzwellt, het zaadkapsel naar buiten dringt, en aan den invloed van weer en wind prijs geeft. Het eigenaardige ívan de conophyta en lithopes is, dat de groei niet plaats heeft door het voortdurend grooter worden van eenzelfde lichaam, of door het aan den voet vormen van jonge

planten, doch door van binnen uit een nieuw lichaam te maken, dat gedurende het geheele jaar gevoed wordt door het oude lichaam, totdat dit geheel is verteerd en tenslotte als een droog huidje afgeschud wordt. Gedurende deze groeiperiode, die snel of langzaam plaats grijpt al naar gelang van de hoeveelheid vocht aan de plant toegediend, werkt het oude lichaam als bescherming van het jonge tegen een te groote hitte.

De groote aantrekkelijkheid van de Mesembrianthema ligt m.i. in haar grenzenlooze vormenvariatie en (oogenschijnlijke) vindingrijkheid in het overwinnen van de bezwaren haar door de natuur opgelegd. In deze verzameling kan men meer dan 150 van deze varieteiten bestudeeren, eenige in den vorm van zaailingen. vele in „natuur-“ en in „cultuur“ vorm.

ERVARINGEN VAN EEN CACTUSLIEFHEBBER.

I

Het is nu drie jaar geleden, dat ik van iemand de eerste stekjes kreeg. Hoewel een groot plantenliefhebber kon ik, door de volle zon een droge atmosfeer, in mijn serre de meeste kamerplanten niet houden. „Nu man, dan moet je Cactussen nemen, die hebben ook geen water noodig“ zoo was de raad mij gegeven.

Opgetogen ging ik naar huis met mijn stekjes. Nog denzelfden avond werden ze opgepot en in de serre neergezet. Alras bemerkte ik echter, dat de plantjes toch wel wat water moesten hebben, daar ze anders gingen verdrogen.

Nu werd een klein kamerkasje gemaakt. Dat was een mooi tijdverdrijf. Ook ging ik bij andere liefhebbers in den omtrek wel eens een kijkje nemen en kreeg nieuwe stekjes mee om mijn kleine collectie wat uit te breiden. Verder werden zoo nu en dan eens enkele plantjes bijgekocht, met het gevolg, dat een tweede kasje van groote afmetingen moest worden aangeschaft. Het duurde niet lang, of ook dat kasje was vol. Men denke evenwel niet, dat alles zonder teleurstelling ging: de eene plant deed het goed, maar een andere ging dood: soms door te veel vocht, misschien ook door verkeerde aarde.

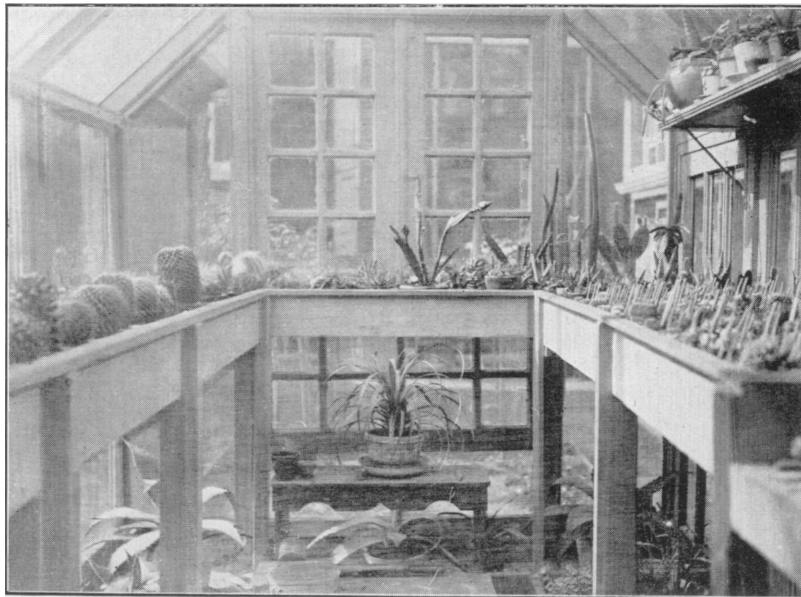
Het bestudeeren van de boekjes No. 77, 86 en 155 uit de serie „Weten en Kunnen“ heeft mij een heel eind op streek gebracht en een geheel anderen kijk op onze Gedoornde Vrienden

gegeven. Ik moet het aanschaffen dezer werkjes ook ten zeerste aanbevelen bij iederen pasbeginnende liefhebber.

Later kwam ik in de gelegenheid een groote collectie over te nemen met het gevolg, dat mijn serre op een plantenpakhuis begon te gelijken. Dit duurde een jaar, toen rijpte het plan, na zoo hier en daar eens poolhoogte genomen te hebben, om een kasje in den tuin te maken.

Met den bouw was vier weken gemoeid. De indeeling wijkt wel iets van andere kassen af, doordat de ramen tot aan den grond toe doorloopen. Maar op deze manier is het mogelijk ook onder de tabletten licht te krijgen en kunnen hier in den winter nog heel wat planten geborgen worden. Op de foto is dit duidelijk te zien.

De tabletten zijn van eternietplaten gemaakt, met een opstaande rand van 16 c.M. hoogte. De tabletten zijn half gevuld met scherp zand, de bovenhelft met fijn turfstrooisel. Bij mijn kamerkasjes waren de bodems van hout, waarop zich later zwammen ontwikkelde, bij eterniet komt dat euvel niet voor.

Op den eersten avond, dat de planten in haar nieuwe woning stonden, verraste Echinocereus Salm Dyckianus mij met een viertal schitterende bloemen. Zoo iets vergeet men nooit.

In mijn kas was voorloopig ruimte over, daarom ging ik bij verschillende handelaren in ons land planten bijkopen: met goed en kwaad gevolg. Het grootste bezwaar vond ik, dat men niet altijd de planten zuiver op naam krijgt. Ook is niet steeds verkrijgbaar wat men gaarne zou willen bezitten. Bij firma De Laet evenwel kon ik krijgen wat mijn hart begeerde, ik heb van genoemde firma dan ook heel wat planten betrokken. Met de importen had ik evenwel nog al eens last, doch aldoende leert men. En ik leer nog steeds elken dag, hoewel ik nu reeds ruim 500 soorten cactussen en vetplanten bezit. Steeds valt er wat nieuws op te merken en telkens komt men weer voor een nieuw probleem te staan. Wie meent, dat de cactussen niets noodig hebben, zooals mijn vriend mij wijs wilde maken, toen ik de eerste stekjes ontving, heeft het glad mis. Bij ondervinding is mij gebleken, dat het met de cactussen precies is als met andere planten; wil men er werkelijk plezier van hebben, dan vorderen zij veel werk en veel onderhoud. Maar dan zijn er ook geen dankbaarder planten dan de succulenten.

Leiden.

F. MANDEMAKER.
(Wordt vervolgd.)

WORTELLUIS

De Plantenziektenkundigen Dienst te Wageningen heeft zich bereid verklaard het verschijnsel, dat bij cactuskweekers bekend staat als „wortelluis” in studie te nemen.

Van dit ondie, dat waarschijnlijk den naam *Ripersia terrestris* draagt, terwijl het ook mogelijk is, dat de op cactussen voorkomende soort tot het geslacht *Rhicoezia* behoort, is wetenschappelijk nog niet veel bekend.

De Plantenziektenkundigen Dienst wil de levenswijze van dit insect nader onderzoeken en proeven nemen om een bestrijdingsmiddel te leeren kennen. De onderaardsche levenswijze bemoeilijkt het onderzoek zeer.

Zij, die planten in hun bezit hebben, aangetast door wortelluis, worden verzocht die te zenden aan den Plantenziektenkundigen Dienst te Wageningen. Wil men de planten liever niet missen, dan is aarde, waarin wortelluis voorkomt of wortels, waarin zich het gedierte genesteld heeft, ook welkom.

Leden, in Den Haag en omstreken woonachtig, kunnen de planten ook aan het adres van ondergeteekende laten bezorgen, die voor de verdere verzending zorg zal dragen.

J. J. E. VAN DEN THOORN.

OP DEN UITKIJK.

Journal of the Cactus and Succ. Soc. of America. Vol. I, nr. 10 (April 1930).

Eric Walther opent dit n^o. met een allereerste beschrijving van een nieuwe Graptopetalumsoort, *G. Orpetii* E. W. sp. nov. Een overzicht van de voornaamste kenmerken van het genus *Graptopetalum* Rose is hieraan toegevoegd. Dit geslacht, verwant aan het typisch Z. Afr. genus *Cotyledon*, dankt zijn naam aan de eigenaardig bandvormig geteekende petalen. Het artikel is geïllustreerd met teekeningen van den schrijver.

Hierop volgt een bijdrage van G. A. Frick over de tot de sectie *Dactylanthus* behoornde *Euphorbia*'s met photo's van alle 5 soorten die momenteel van deze groep bekend zijn, nl. *E. globosa* Sims (typespecies), *E. ornithopus* Jacq., *E. tridentata* Lam., *E. pseudoglobosa* Marl. en *E. Susannae* Marl. De beide laatsten zijn vondsten van vrij recenten datum (van na 1920!) De een, *E. pseudoglobosa*, door Dr. J. Muir ontdekt in het Krombeekse rivier district van Riversdale (Z. Afr.), is van een hoogst merkwaardigen habitus: dikke, cilindervormige stam (die op de nat. groeiplaatsen geheel in den grond ingegraven is !) aan den top in zeer succulente, meloenvormige vertakkingen uitlopend, die een volkomen glad en ongestekeld oppervlak hebben. *E. Susannae*, wat later gevonden (April '25) door Mrs. Susanna Muir in de Kleine Karroo, is meer gerecht bolvormig en is gekarakteriseerd door een geribde en getande oppervlaktestructuur. Beiden zijn tweehuizig. Noemen we nog van den inhoud van dit n^o. een artikel getiteld „Those baffling keys”, waarmee een begin gemaakt wordt met de verklaring van in de Cactuskunde gebruikelijke botanische termen (door Ysabel Wright: het artikel is geïllustreerd met zeer demonstratieve teekeningen van verschillende *Opuntia*-schijven), voorts een beschrijving van *Lithops Lesliei* N. E. Br. van James West met het bekende plaatje uit den catalogus van Friedr. Ad. Haage Jun.

M. K.

Kaktusarske listy. Vol. VI (1930), nrs. 3-5 (Maart en Mei).

We hebben hier te doen met het maandschrift van onze Tsjechische zuster-vereening (Spolek pestitelu kaktusu v RČS, Secr. : Praag, Narodni trida 9). Het is een voortzetting van het tijdschrift „Kaktusy, Sukkulenty a jejich pesteni”, besproken in den 5^{den} j.g. van „Succ.” (1923), p.p. 76 en 125.

„Kaktusarske listy”, geredigeerd door Ing. Jos. Masin, is in tegenstelling met zijn voorganger niet geïllustreerd. Het is overigens een net gedrukt blaadje, 8 pag. dik en gehuld in een stevigen omslag. Het Maartnummer bevat een aan Phyllo's gewijd hoofdartikel, het n^o. van Mei artikelen over de pharmaceutische waarde van de *Aloë* en *Cereus grandiflorus*, voorts over *Euphorbia*'s, *Pilocereus* Strausii

Heese enz. Gezien het onbegrijpelijke Tsjechisch waarin dit blad gedrukt is, kunnen we ook al niet meer over den inhoud mededeelen.

We krijgen dit vakblad van nu af aan geregeld toegezonden. Het is bestemd voor ons archief, voor de bibliotheek is het om linguïstische redenen ten eenenmale ongeschikt !

M. K.

UIT DE AFDEELINGEN.

Kring Amsterdam en Omstreken.

Vergadering van den Kring Amsterdam en Omstreken op Vrijdag 13 Juni a.s. in Gebouw „Koningin Wilhelmina”, Prinsengracht 1015.

Agenda ter vergadering.

Kring 's-Gravenhage en Omstreken.

Op de vergadering van 26 April j.l. hield de Heer Dr. K. M. Knip eene lezing over de Systematiek der Cactussen.

In de laatste jaren, vertelde spreker, telt de Ver. Succulenta cactuskweekers onder hare leden, die het opnemen kunnen tegen de beste binnenlandsche en buitenlandsche beroepskweekers: niet quantitatief, doch zeer zeker kwalitatief. Dit is een verblijdend verschijnsel: droevig is het evenwel, dat dezelfde liefhebbers soms heel slecht op de hoogte zijn van de namen van hunne planten. Dit komt, omdat voor cactussen feitelijk geen volksnamen bestaan en men dus aangewezen is op de Latijnsche benamingen, die niet ieder gemakkelijk onthouden kan. Als gevolg hiervan prijken soms de gekste namen bij mooie planten in een liefhebbers-verzameling, doch ook bij planten, die door handelaars te koop worden aangeboden; vooral deze laatsten willen hun onkunde niet laten blijken en schrijven dan soms maar wat op het etiket.

De kennis der namen wordt ten zeerste bemoeilijkt door de verschillende systemen. In het kort ging spreker het ontstaan en de geschiedenis van de opeenvolgende systemen na. Van Linnaeus, die omstreeks 1750 24 verschillende soorten kende, die hij allemaal „cactus” noemde tot Schumann, die het op het einde van de vorige eeuw tot 3 onderfamilie's en 21 geslachten bracht. In 1919 waren het de Amerikanen, die een geheel nieuw systeem samenstelden, onderscheidende 3 onderfamilie's, 124 geslachten en 1235 soorten. Wetenschappelijk is op dit schitterende werk niets af te dingen: botanici kunnen niet anders dan het bewonderen; voor de praktijk is het volgens spreker veel te uitgebreid en veel te ingewikkeld, ook al door het voorkomen van monotypische geslachten.

Dit bezwaar werd ook door Alwin Berger gevoeld, die zich beijverde om het werk van Britton en Rose te verbeteren en een systeem het licht deed zien dat 42 geslachten noemt. Dat lijkt een heele vereenvoudiging, maar wat blijkt Berger verschuift de moeilijkheid en deelt de geslachten in 135 ondergeslachten hij splitst zelfs een heel weinig soorten tellend geslacht van Britton en Rose nog weer in 2 geslachten. Zijn werk kent 2000 soorten. En nog steeds komen er nieuwe soorten bij! Was Vaupel in het leven gebleven, dan waren we nu

zeker ook nog een systeem rijk, lettend op de kenmerken van het zaad. Grote wandkaarten, keurig geteekend door Mej. van Staalduinen, verduidelijkten sprekers woorden en gaven een prachtig overzicht over de indeelingen van de verschillende systemen. Spreker wees op de verwarring, die onvermijdelijk van al die geleerdheid het gevolg moet zijn. Hij stelde eene vereenvoudiging voor, die hij ook reeds provisioneel had samengesteld. Hij behield de indeeling in 3 onderfamilie's, noemde voor Pereskia 1, voor Opuntia 2 en voor Cereus 2 onderafdeelingen. Hij betoogde, dat voor den gewonen kweeker of verzamelaar een eenvoudig systeem een groot gemak zou beteekenen. Hij was van meening, dat het op den weg van de Ver. Succulenta ligt dit vraagstuk in studie te nemen en zou gaarne zien, dat eene commissie tot dat doel in het leven werd geroepen.

De voorzitter, de Heer Verbeek Wolthuys dankte den spreker voor zijn interessant betoog en wees op de groote moeilijkheden, die aan het voorstel van den Heer Knip verbonden zijn. De vele splitsingen zijn geleidelijk ontstaan, liggen in den gang van zaken, zijn noodzakelijk en onvermijdelijk, daar alle evolutie uitbreiding met zich medebrengt.

De Heer Bommeljé bracht naar voren, dat de praktijk reeds voor vereenvoudiging zorgt, de soorten, die men nooit ziet, die in cultuur niet leven kunnen, die zóó zeldzaam zijn, dat ze eene gewone verzameling nooit bereiken, worden vanzelf reeds uitgeschakeld. Zij, die belangstellen in eene bepaalde groep, zullen zich wel van de juiste namen op de hoogte stellen.

De Heer Knip antwoordde, dat hij de bezwaren aan zijn voorstel verbonden, zéér goed kende, doch, dat hij toch zou wenschen, dat pogingen gedaan werden om te komen tot een systeem, dat bevattelijk is en dat daartoe de Kring 's Gravenhage zich zou wenden tot het Hoofdbestuur der Vereeniging.

Besloten werd deze zaak op eene volgende bijeenkomst verder te behandelen. Daarna werd een mooie bloeiende Mamillaria Haageana, die voor dat doel was gekocht, verlost als ook een groot aantal planten en plantjes door Mevr. Becht en Mevr. Cohen voor de verloting afgestaan; terwijl ten slotte heel wat succulenten dien avond door ruiling of verkoop een nieuw tehuis vonden.

J. J. E. VAN DEN THOORN.
Secretaresse.

MUTATIES LEDENLIJST.

ADRESWIJZIGINGEN.

- H. de Groot, Amersfoort v/h. Soesterweg 29, thans Soesterweg 92.
F. Pals, v/h. Nieuwe Schans, Bunderweg 8, thans Apeldoorn, Radiumweg 17.
D. J. van Brummen, Predikant, v/h. Hardinxveld, thans Pastorie Ned. Herv. Kerk, Bergenk (N.-B.).
J. G. Pranger, v/h. Zuid-Horn, thans 1e Exloermond (Gr.), no. 33.
C. Bommeljé, 's-Gravenhage, v/h. Molenaarstraat 31, thans Hildebrandstraat 98.
B. K. M. Versnel, 's-Gravenhage, v/h. 3e Braamstraat 17, thans van Swietenstraat 16.

- Mej. I. Mees, Rotterdam, Parklaan 16, is verhuisd naar zomeradres: Hilversum, Huize „Inima”, Gnoelaan 1.
Mevr. P. Scholten-de Rooy, v/h. Amsterdam, Amstellaan 42 hs., thans Naarden, Godelindeweg 22.
Zuster E. Nierop, v/h. Rotterdam, Rochussenstraat 241a, thans Schiedam, Kamerling Onneslaan 106b.
H. Patijn, v/h. Rotterdam, Osseweistraat 6, thans Schiedam, Galileistraat 38b.

OVERLEDEN

- J. J. M. Guy de Coral, Bussum, Koningslaan 9.

BEDANKT.

- A. Meijer, Utrecht, Lindestraat 25.
Dr. J. C. Blok, Zutphen, Jac. Damsingel 12.

VERHUISD ZONDER NIEUW ADRES OP TE GEVEN.

- J. G. Kamp, v/h. Amsterdam, Brederodestraat 75^I.
Mej. G. C. Kleyn, v/h. Dordrecht, Dubbeldamsche weg 14.
Zuster Jes, v/h. 's-Gravenhage, Frederik Hendriklaan 271.
Mej. W. Boorsma, v/h. Hillegersberg, Jul. v. Stolberglaan 72, thans Monster, . . . ?
Zijn er leden, die ons in deze kunnen helpen? Met evt. inlichtingen zal men ons ten zeerste verplichten!

NIEUWE LEDEN.

- K. C. Bakker Jzn., Abbenbroek (Z.-H.), Moersche weg.
Mej. I. E. Stap, Alkmaar, Nassaulaan 28.
Mevr. A. Meihuizen-Berdenis van Berlekomp, Amersfoort, L. Bergstraat 11.
J. E. van Houctum, Amsterdam O., Soerabajastraat 49^{III}.
W. de Wit, Amsterdam, Spoorbaanstraat 37^I.
G. Smit, Handelskweker, Arnhem, Klingelbeek 1f.
J. Compaan, Breda, Klimopstraat 7.
Mej. L. M. van der Graaf, 's-Gravenhage, Papestraat 31.
C. van der Schoor, Hillegersberg, Margrietstraat 4.
Mevr. J. A. de Koster-Sijthoff, Leiden, Wittesingel 24.
Dr. A. J. S. van Alphen, Rotterdam, Schoonderloostraat 82a.
A. C. Andriessen, Rotterdam, van Duijistraat 39.
J. A. Bruinhout, Rotterdam, Admiraliteitskade 93b.
Mej. M. Hagers, Rotterdam, Baan 86.
J. A. Hendrikse, Rotterdam, Bergweg 353a.
F. J. Trarbach, Rotterdam, Schiedamsche Singel 41a.
C. Tulling, Bloemenmagazijn „Flora”, Rotterdam, Strevelsweg 19a.
J. A. van der Burg, Schiebroek, Plataanweg 25.
Jhr. H. de Ranitz, Soest, Soesterbergschestraat 107 (voor 2e maal als lid toegetreden).
Mevr. H. Botzen, Utrecht, Mauritsstraat 23.
Th. A. Dijkman, Utrecht, Jutphaascheweg 132c.
J. Kamerbeek, Utrecht, Vosstraat 41.
Mej. J. Krap, Utrecht, Buys Ballotstraat 23.

D. R. Schreuder, Utrecht, Wagendwarsstraat 13.

A. Spliet, Utrecht, Kwartelstraat 33.

Mevr. J. J. van Tussenbroek-Hulst, „de Wiekslag”, Park „Oog in Al”, Utrecht.

Mevr. E. van Best-Wiegersma, Valkenswaard „Zonnekant”.

Mej. A. P. van West, Vlaardinger Ambacht, Kethelweg 1 D.

A. L. van Donkelaar, Werkendam, Laantje 25.

A. L. Klompe, Zierikzee, Meelstraat 62.

C. Noorlander, Zwammerdam, Schoolstraat 92.

Buitenland.

Ferd. Bastin, Mechelsche Steenweg 104, Antwerpen (België).

E. Shurly, „Pilatus”, The Mall, Park Street Larie, Nr. St. Albans, London (Engeland).

RECTIFICATIE LEDENLIJST.

Abusievelijk is het volgende lid van de ledenlijst weggelaten :

Mevr. Sinninghe Damsté, Verl. Schrans 2, Huizum bij Leeuwarden (in te lasschen op pag. 15).

RUILRUBRIEK.

Joh. de Man, Straatdijk 378, Dirksland (Z.-H), biedt aan in ruil voor andere cactussen en vetplanten : mooie kleine en groote bewortelde planten van: *Echinopsis Eyriesii*, *E. tubiflora*, *E. multiplex*, *E. triumphans*, *Mamillaria gracilis*, *Cereus Jamacaru*, *C. Silvestrii*, *C. flagelliformis*, *Stapelia variegata*, *Echeveria globosa cristata*, *Echinocereus Salm Dyckianus*, *E. Knippelianus*, *Echinocactus Texensis*, *E. pilosus*, *E. Ottonis*, *Kleinia articulata*.

Ondergeteekende biedt aan: *Cephalocereus senilis* Pfeiff., *Cereus Silvestrii* Speg., *C. Pringlei* Wats., *E.tus multicosatus* Hildm., *E. Grusonii* Hildm., *E. minusculus* Web., *E. pilosus* Gal., *E. myriostigma* S. D., *E. submammulosus* Lem., *Mam. pusilla* S. D., *M. elegans* P. D. C., *M. gracilis* var. *pulchella* Hopff., *M. Wildii* Dietr., *E.nopsis tubiflora* Zucc., *E. triumphans* Jae., *Opuntia leucotricha* P. D.C., *O. microdasys* Lem., *Stapelia variegata* L , *Haworthia margaritifera* Haw., *Euphorbia submammillaris* Berg., *Euph. globosa* Sims, in ruil tegen: *E.cactus Mostii* Gürke, *E. Fobeanus* Mieckl., *E. ebenacanthus* Monv., *E. Reichii* K. Sch., *Mam. Oliviae* Orc., *M. senilis* Lodd., *M. chlorantha* Eng. (= *M. radiosa* Eng.) *M. monoclova* Rge (Hort.), *M. flava* Eng., *E.cereus tuberosus* Eng., *Euph. obesa* Hook fil. en andere soorten.

Adres : F. Mandemaker, Mariënpoolstraat 13, Leiden.

Aangeboden door Mevr. L. de Boer-Oosthoff, Nieuweschans, Bunderweg: *Euphorbia submammillaris*, *Gasteria verrucosa*, *Opuntia leucotricha*, *O. monacantha*, *Haworthia margaritifera*, *Haw. fasciata*, *Echinopsis tubiflora*, *E. Eyriesii*, *Cereus silvestrii*, *Mam. gracilis*, *Mam. pusilla* en andere soorten, in ruil voor: *Agave Victoria Reginae*, *Aloë arristata*. *Aloë saponaria*, *Gasteria pentamensis*, *Mesembr. magnipunctatum*, *Mes. Schwantesii*, *Mes. calcareum*, *Sempervivum tabuliforme*, *Euphorbia caput Medusae*, *Mam. radians*, *M. grandiflora* of *Mam. Parkinsonii*.